

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ»

Галузь знань			17 «Електроніка, автоматизація та електронні комунікації»		Освітній рівень	бакалавр		Мова викладання
Спеціальність			174 «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка»		Семестр	Денна форма навчання 6/4 Заочна форма навчання 8/5		українська
Освітньо-професійна програма			Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології		Статус	Обов'язкова		
Факультет			Машинобудування		Кафедра	Хімії та охорони праці		
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять: денний повний/прискорений					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
	4/1,5	120	36	-	9	9	66	Іспит
			Заочна (повний/прискорений)					
	4/1	120/30	8/4				112/26	Іспит

ВИКЛАДАЧІ

Юсіна Ганна Леонідівна

Кандидат хімічних наук, доцент кафедри хімії та охорони праці.

Досвід роботи - 27 роки.

Наукові праці та навчально-методичні посібники:

ResearcherID: G-6504-2017

<http://www.researcherid.com/rid/G-6504-2017>

Scopus Author ID 6602510934

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6602510934>

ORCID ID: 0000-0002-9434-7747

<http://orcid.org/0000-0002-9434-7747>

Провідний лектор з дисциплін: «Хімія», «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», «Охорона праці в галузі та ЦЗ», «Органічна хімія»

E - mail робітника: annayus@ukr.net

АНОТАЦІЯ КУРСУ	
Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі	
Освітні компоненти, які передують вивченню	загальні знання з безпеки життєдіяльності та екології в обсязі середньої освіти
Освітні компоненти для яких є базовою	Кваліфікаційна робота бакалавра
Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми	
Інтегральна компетенність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук	
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК) - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - Навички здійснення безпечної діяльності. - Прагнення до збереження навколишнього середовища. - Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції - Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.
Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)	
Вміти враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Вміти оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності	

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Анотація	“Безпека життєдіяльності та основи охорони праці” узагальнює дані відповідної науково-практичної діяльності, формує поняттєво-категорійний, теоретичний і методологічний апарат, необхідний для вивчення у подальшому охорони праці, захисту навколишнього середовища, цивільного захисту та інших дисциплін, які вивчають конкретні небезпеки і способи захисту від них.
Мета	Засвоєння навчальної інформації та формування компетенції з рішення питань безпеки життєдіяльності та охорони праці в професійній діяльності – формування системи теоретичних та практичних знань з правових, економічних та організаційних питань захисту людей від впливу негативних факторів навколишнього середовища та праці, необхідних для творчого рішення питань, пов'язаних з опрацюванням і вибором технології і устаткування, які виключають або доводять до мінімуму виробничий травматизм і професійні захворювання, а також забезпечують охорону навколишнього середовища
Формат та методи на-	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – залік (очний, дистанційний формат)

«Правила гри»	• Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Політика щодо дедлайнів та перескладання • Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. • Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. • За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів. Політика академічної доброчесності • Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
---------------	--

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ					
Лекція 1	Предмет БЖД, його мета. Небезпека, класифікація небезпек	Практичне заняття 1	Оцінка негативного впливу промислового об'єкту на навколишнє середовище	Самостійна робота	Природні та антропогенні чинники середовища проживання. Небезпечні і шкідливі чинники середовища проживання
Лекція 2	Основні положення теорії ризику	Практичне заняття 2,3	Аналіз ступеню ризику технічної системи Захист індивідуального-розрахункового завдання «Оцінка негативного впливу промислового об'єкту на навколишнє середовище»		Кількісна оцінка небезпек. Ризик. Класифікація ризику. Оцінка міри ризику
Лекція 3,4	Людина як елемент системи "людина – середовище мешкання", психологічні чинники в питаннях безпеки	Практичне заняття 4	Психологічні дослідження людини		Психологія безпеки діяльності: психічні процеси, властивості і стан, позамежні форми психічного стану, особливі психічні стани
Лекція 5	Основи забезпечення БЖД	Практичне заняття 5	Критерії оцінки діяльності оператора Контрольна робота за змістовним модулем №1		Сумісність характеристик людини і виробничого середовища
Лекція 6,7	Мета і завдання «Охорони праці». Законодавчі акти про охорону праці	Лабораторна робота №1	Пожежонебезпечні властивості матеріалів і речовин. Первинні засоби пожежогасіння		Принципи і методи забезпечення безпеки діяльності людини
Лекція 7,8,9	Правові та організаційні питання охорони праці	Лабораторна робота №2	Вимірювання і розрахунок основних параметрів виробничого шуму Оцінка акустичних характеристик виробничого приміщення		Засоби забезпечення безпеки діяльності людини
Лекція 10,11	Оздоровлення повітряного середовища	Лабораторна робота №3	Дослідження метеорологічних умов виробничих приміщень Розрахунок характеристик вентиляційної установки Контрольна робота за змістовним модулем №2		Визначення ступені пожежної небезпеки різних горючих речовин і матеріалів
Лекція 11,12	Захист від шуму, вібрації, ультразвуку та випромінювання	Лабораторна робота №4	Дослідження характеристик промислового освітлення Розрахунок штучного освітлення виробничого приміщення		Класифікація шуму за спектральними характеристиками та характеристиками часу. Нормування рівнів виробничого шуму.

Лекція 13,14	Виробниче освітлення	Лабораторна робота №5	Дослідження електробезпеки в мережах трьохфазного струму напругою до 1000В Контрольна робота за змістовним модулем №3	Розрахунок еквівалентних рівнів звуку
Лекція 15,16	Електробезпека			Загальнообмінна механічна вентиляція, основні принципи розрахунку вентиляції
Лекція 17,18	Пожежна безпека			Розрахунок штучного освітлення виробничого приміщення методом світлового потоку. Основні вимоги до вибору ламп та ліхтарів
				Основні чинники, які впливають на поразку електричним струмом

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Холмовой Ю.П. Безпека життєдіяльності / Ю.П. Холмовой, С.А. Гончарова, О.М. Бакланов. – Краматорськ : ДДМА, 2009. – 100 с. – ISBN5-978-966-379-195-1. (перезатверджено методичною комісією машинобудівного факультету, протокол № 6 від 16.02.2012).
2. Забезпечення безпеки життєдіяльності. Довідковий посібник. / Дементій Л.В., Юсіна О.Л. – Краматорськ: ДДМА, 2008. – 300 с. ISBN 978-966-379-244-6
3. Дементій Л. В. Безпека життєдіяльності й охорона праці. Частина 2. Лабораторний практикум / Дементій Л. В., Юсіна Г. Л., Санталова Г. О. – Краматорськ : ДГМА, 2011. – 172 с.
4. Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=547>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	1. Джигирей В.В., Жидецкий В.Ц. Безпека життєдіяльності.-Львів:Афіша.2000.-254 с. 2. Безпека життєдіяльності (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки: Навч. посібник/ В.В. Бегун, І.М. Науменко - К.: , 2004. – 328с. 3. Жидецкий В.Ц. Основи охорони праці. - Львів: Афіша, 2000. – 350 с. 4. Основи охорони праці: підручник / К. Н. Ткачук, М. О. Халімовський, В .В. Зацарний та ін. – 2-ге видання. – К. : Основа, 2006 – 448 с. 5. Основи охорони праці: підручник / Запорожець О І., Протоєрейський О. С., Франчук Г. М., Боровик І. М. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 264 с. 6. Основи охорони праці / В. В. Березуцький, Т. С. Бондаренко, Г. Г.Валенко та ін.; за ред. проф. В.В. Березуцького. – Х. :Факт, 2005. – 480 с. 7. Русаловський, А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: навч. посіб. / Русаловський А. В. – 4-те вид., допов. і перероб. – К. : Університет «Україна», 2009. – 295 с. 8. Охорона праці: навч. посіб. / З. М. Яремко, С. В. Тимошук, О. І. Третьак, Р. М. Ковтун; за ред. проф. З. М. Яремка. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с. 9. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: навч. посіб. / Катренко Л. А., Кіт Ю. В., Пістун І. П. – Суми : Університетська книга, 2009. – 540 с. 10. Основи охорони праці / Гандзюк М. П., Желібо Є. П., Халімовський М. О. – К. : Каравела, 2004. – 408 с. 11. Практикум з охорони праці: Навч. посібник / За ред. В.Ц. Жидецького. – Львів : Афіша, 2000. – 352 с	Інформаційні ресурси 1. http://www.mon.gov.ua Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. 2. http://www.fssu.gov.ua Офіційний сайт Фонду соціального страхування України. 3. http://www.nau.ua Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». 4. http://www.budinfo.com.ua Портал «Україна будівельна: будівельні компанії України, будівельні стандарти: ДБН ГОСТ ДСТУ». 5. http://ohoronapraci.kiev.ua -журнал «Охорона праці» 6. https://oppb.com.ua -журнал «Охорона праці і пожежна безпека»
---------------------------	--	---

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ І ПЕРЕЗДАЧ З ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ПОВНОГО КУРСУ НАВЧАННЯ

Вид навчальних занять / контролю	Розподіл між учбовими тижнями (денне/заочне)																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Повний курс																		
Лекції	2/4	2/4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			
Лабор. заняття	2				2				2				2				1	
Практ. заняття			2				2				2				2			1
Сам. робота	3/6	4/8	3/6	4/8	3/6	4/8	3/6	4/8	3/6	4/8	3/6	4/8	3/6	4/8	4/8	4/8	4/4	5/10
Консультації			К				К				К				К			
Контр. роботи					КР1												КР2	
Змістовні модулі	ЗМ1					ЗМ2						ЗМ3						
Контроль по модулю	ЛР1				ЛР2				ЛР3				ЛР4				ЛР5	

Прискорений курс

Вид навчальних занять / контролю	Розподіл між учбовими тижнями												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Лекції	2/4		2		2		2		2		2		1
Лабор. заняття		2		2		2		2		2		2	1
Сам. робота	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2	2/2	1/2
Консультації			К		К						К		
Контр. роботи						КР1						КР2	
Змістовні модулі	ЗМ1			ЗМ2						ЗМ3			
Контроль по модулю		РГР		ЛР1		ЛР2		ЛР3		ЛР4		ЛР5	

ПЕРЕЛІК ОBOB'ЯЗKOBИX KONTPOЛbНИX TOЧOK ДЛЯ OЦІНЮBAHHЯ ЗНАHЬ TA BMІHЬ

№	Теми контрольної роботи	Кількість балів		Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
		max	min	
1	Виконання розрахункової роботи «Оцінка негативного впливу промислового об'єкта на навколишнє середовище»	15	10	Студент виконав індивідуальні завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам успішного навчання з дисципліни

2	КР1 за темами « Предмет БЖД, його мета. Основні положення теорії ризику», «Людина як елемент системи "людина – середовище мешкання", психологічні чинники в питаннях безпеки», «Основи забезпечення БЖД»	20	10	Студент відповів на всі питання контрольної роботи з лекційного матеріалу
3	КР2 за темами «Мета і завдання «Охорони праці». Законодавчі акти про охорону праці», «Правові та організаційні питання охорони праці»	20	10	Студент відповів на всі питання контрольної роботи з лекційного матеріалу
4	Виконання та захист лабораторних робіт	25	15	Студент відповів на всі питання тесту з захисту лабораторної роботи
5	КР3 за темами «Оздоровлення повітряного середовища», «Захист від шуму, вібрації, ультразвуку та випромінювання», «Виробниче освітлення», «Електробезпека», «Пожежна безпека», «Безпека технологічних процесів та обладнання»	20	10	Студент відповів на всі питання контрольної роботи з лекційного матеріалу
6	Поточний контроль	100 (x0,5)	55	Студент виконав всі контрольні точки, навів аргументовані відповіді на завдання, що відповідають програмним результатам успішного навчання з дисципліни
7	Підсумковий контроль (іспит)	100 (x0,5)	55	Студент виконав тестові, розрахункові індивідуальні завдання та навів аргументовані відповіді, що відповідають програмним результатам успішного навчання з дисципліни
Всього		100	55	

СИСТЕМА ОЦІНКИ					
Накопичування балів з навчальної дисципліни		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Усне опитування	5	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
Індивідуальне-розрахункове завдання	10	75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Контрольна робота №1	20				
Індивідуальне завдання	5*5	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
Контрольна робота №2	20	30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
Контрольна робота №3	20				0 - 29
Підсумковий залік	100				

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Розробник:

 / Юсіна Г.Л./
«04» травня 2025 р

Розглянуто і схвалено на засіданні
кафедри АВП
Протокол № 12 від 05 травня 2025 р.

в.о. завідувача кафедри

 /Олег МАРКОВ/

Гарант освітньої програми:

 /Олексій РАЗЖИВІН/
«06» травня 2025 р..

Затверджую:

Декан факультету
Машинобудування

 /Валерій КАССОВ/

«26» травня 2025 р.

